

KIRISH KONSTRUKSIYALARINING MORFOLOGIK VA SINTAKTIK XUSUSIYATLARI

Sh.G'.Djurayeva¹, D.Izabela²

1. Samarqand davlat chet tillar instituti, Ingliz tili tarixi va grammatikasi kafedrasida o'qituvchisi,

2. Falsafa doktori (PhD), dotsent Gumanitar fanlar fakulteti, Koszalin Texnologiya universiteti, Kwiatkowskiego ko'chasi Koszalin, Polsha, E-mail: Izabela.dixon@tu.koszalin.pl

Mas'ul muallif: Djurayeva Shahlo G'ulom qizi, Samarqand davlat chet tillar instituti, Ingliz tili tarixi va grammatikasi kafedrasida o'qituvchisi.

e-mail: E-mail: shahlodjurayeva2@gmail.com

Accepted: 11 Avgust 2026
Published: 11 Avgust 2026

Copyright: © 2026 by the author(s). Licensee Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi.

Iqtibos uchun: Djurayeva, S. G. KIRISH KONSTRUKSIYALARINING MORFOLOGIK VA SINTAKTIK XUSUSIYATLARI / S. G. Djurayeva, D. Izabela // Buxoro xalqaro universiteti ilmiy axborotnomasi. — 2026. — T. 7, № 2. — B. 79–82.

Annotatsiya. Ushbu maqolada tilshunoslikda uzoq yillardan buyon muhokama qilinib kelinayotgan kirish konstruksiyalarining sintaktik maqomi, ularning semantik va pragmatik xususiyatlari yoritiladi. Tadqiqotda kirish birliklarining gapdagi modallikni ifodalashdagi roli, ularning grammatik va semantik xususiyatlari, shuningdek, nutqdagi funksional imkoniyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, kirish elementlarining gap va matn bilan o'zaro bog'liqligi, turli uslubiy qatlamlarda, ayniqsa ilmiy uslubda qo'llanish xususiyatlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: kirish konstruksiyalari, kirish birliklari, modallik, sintaktik maqom, semantika, pragmatika, ilmiy uslub, diskurs.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ И СИНТАКСИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ВВОДНЫХ КОНСТРУКЦИЙ

Аннотация. В статье рассматриваются морфолого-синтаксические особенности вводных конструкций в современном языкознании. Анализируются их структурные типы, способы выражения, а также синтаксическое поведение в составе предложения. Особое внимание уделяется функциональной роли вводных единиц в передаче модальности, оценки и отношения говорящего к высказыванию.

Ключевые слова: вводные конструкции, вводные единицы, модальность, синтаксический статус, семантика, прагматика, научный стиль, дискурс.

MORPHOLOGICAL AND SYNTACTIC FEATURES OF PARENTHETICAL CONSTRUCTIONS

Abstract. This article examines the syntactic status of introductory constructions, which has long been a subject of discussion in linguistic studies. The research focuses on the semantic, grammatical, and pragmatic features of introductory units, as well as their role in expressing modality within a sentence. Special attention is given to the functional potential of these elements in discourse and their relationship with the structure of the utterance and the text as a whole.

Keywords: introductory constructions, introductory units, modality, syntactic status, semantics, pragmatics, scientific style, discourse.

Kirish. Zamonaviy tilshunoslikda kirish konstruksiyalar tilning kommunikativ va pragmatik imkoniyatlarini namoyon etuvchi muhim sintaktik vositalardan biri hisoblanadi. Ular nutq jarayonida so'zlovchining bayon qilinayotgan fikrga bo'lgan munosabatini ifodalash, axborotning ishonchlilik darajasini ko'rsatish, fikrning manbasini bildirish hamda muloqotning kommunikativ yo'nalishini aniqlashtirish kabi vazifalarni bajaradi. Shu jihatdan kirish konstruksiyalar nafaqat sintaktik, balki semantik va pragmatik tadqiqotlar uchun ham muhim obyekt sanaladi.

Tilshunoslikda kirish konstruksiyalarning tabiati, grammatik maqomi va funksional xususiyatlari ko'plab olimlar tomonidan tadqiq etilgan. Biroq ularning morfologik va sintaktik xususiyatlarini tizimli ravishda o'rganish masalasi hana dolzarbligicha qolmoqda. Ayniqsa, kirish birliklarning gap tarkibidagi o'rni, ularning boshqa gap bo'laklari bilan sintaktik munosabati hamda kommunikativ vazifalari zamonaviy lingvistikaning muhim tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

konstruksiyalar gapning mazmuniy yadrosiga kirmaydi va uning grammatik asosini tashkil etmaydi. Ular gapning boshqa bo'laklari bilan tobelanish yoki tenglanish munosabatiga kirishmaydi hamda grammatik jihatdan mustaqil birlik sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli kirish birliklar gap tarkibidan chiqarib tashlangan taqdirda ham asosiy fikrning grammatik tuzilishi saqlanib qoladi. Biroq ularning mavjudligi nutqning ekspressivligi, aniqligi va kommunikativ samaradorligini oshiradi.

Morfologik jihatdan kirish konstruksiyalar turli shakllarda ifodalanadi. Ular alohida so'zlar, so'z birikmalari yoki predikativ xarakterdagi konstruksiyalar ko'rinishida qo'llanishi mumkin. Kirish birliklar vazifasida ko'pincha modal so'zlar, ravishlar, ot shakllari, frazeologik birikmalar hamda ayrim sintaktik qoliplar ishtirok etadi. Masalan, "albatta", "ehtimol", "darhaqiqat", "shubhasiz", "menimcha", "fikrimcha", "ma'lumki" kabi

birliklar kirish konstruksiyalarning keng tarqalgan ko'rinishlari hisoblanadi. Ularning morfologik tarkibi turlicha bo'lsa-da, nutqda bir xil funksional vazifani bajarishi bilan xarakterlanadi.

Sintaktik jihatdan kirish konstruksiyalar erkin pozitsiyaga ega bo'lib, gap boshida, o'rtasida yoki oxirida kelishi mumkin. Ularning joylashuvi ko'pincha matnning kommunikativ maqsadi va muallifning uslubiy niyatiga bog'liq bo'ladi. Gap boshida kelgan kirish birliklar odatda bayon qilinayotgan fikrga umumiy baho berish yoki axborotning manbasini ko'rsatish vazifasini bajarsa, gap o'rtasida qo'llanganda fikrning ayrim jihatlarini aniqlashtirish yoki izohlash imkonini yaratadi. Gap oxiridagi kirish konstruksiyalar esa ko'pincha qo'shimcha munosabat, xulosa yoki baholash ma'nolarini ifodalaydi.

Kirish konstruksiyalar nutqda intonatsion jihatdan ham alohida ajralib turadi. Og'zaki nutqda ular maxsus pauza va ohang yordamida ajratilsa, yozma nutqda vergul, tire yoki qavs kabi punktuatsion vositalar orqali ifodalanadi. Mazkur xususiyat kirish birliklarning gap tarkibidagi sintaktik mustaqilligini yanada yaqqol namoyon etadi. Intonatsion va punktuatsion ajratilish kirish konstruksiyalarni boshqa sintaktik birliklardan farqlashda muhim mezonlardan biri hisoblanadi.

Kirish konstruksiyalarning asosiy funksional vazifalaridan biri modallikni ifodalashdir. Ular orqali so'zlovchi axborotning ishonchlilik darajasini, voqea-hodisaga nisbatan subyektiv munosabatini, bahosini yoki hissiy holatini ifodalaydi. Shuningdek, kirish birliklar matnning mantiqiy yaxlitligini ta'minlash, fikrlar o'rtasidagi bog'liqlikni kuchaytirish va kommunikativ aloqani samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli ular ilmiy, publitsistik, badiiy hamda og'zaki nutqning barcha ko'rinishlarida faol qo'llaniladi.

Mazkur maqolada kirish konstruksiyalarning morfologik va sintaktik xususiyatlari kompleks tarzda tahlil qilinadi. Ularning grammatik mustaqilligi, tuzilish modellari, ifodalanish usullari hamda gap tarkibidagi funksional imkoniyatlari ilmiy manbalar asosida yoritiladi. Tadqiqot natijalari kirish konstruksiyalarning nafaqat grammatik birlik, balki kommunikativ va pragmatik jihatdan ham muhim lingvistik hodisa ekanligini ko'rsatadi. Ushbu masalaning o'rganilishi til birliklarining funksional tabiati va nutq jarayonidagi o'rnini chuqurroq anglashga xizmat qiladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Kirish konstruksiyalari tilshunoslikda uzoq yillardan buyon tadqiqotchilar e'tiborini tortib kelayotgan sintaktik hodisalardan biridir. Ularning grammatik tabiati, semantik xususiyatlari hamda kommunikativ vazifalari rus va xorijiy tilshunoslikda turli yo'nalishlarda o'rganilgan. Xususan, kirish birliklarning strukturaviy tuzilishi, gap tarkibidagi o'rni va funksional imkoniyatlari ko'plab ilmiy tadqiqotlarda yoritilgan.

Hajmi va grammatik tashkil etilishi nuqtayi nazaridan kirish konstruksiyalari odatda uch asosiy turga ajratiladi: kirish so'zlar (видимо, безусловно, напротив, следовательно va boshqalar), kirish so'z birikmalari (по всей видимости, к моему удивлению, по мнению авторов va boshqalar) hamda kirish gaplar (как нам кажется, как говорят, как мы полагаем va boshqalar). Ushbu tasnif kirish birliklarning shakli tuzilishiga asoslangan bo'lib, ularning kommunikativ vazifalarini aniqlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Biroq mazkur turlar o'rtasida qat'iy chegara mavjud emas. Kirish gaplar ham asosiy gap tarkibiga qo'shimcha komponent sifatida kirib, kirish so'zlar va kirish so'z birikmalari bilan bir xil funksional vazifani bajaradi.

"Rus tili grammatikasi"da qayd etilishicha, kirish gaplar o'z funksiyasi jihatidan kirish so'zlar va kirish so'z birikmalariga yaqin turadi. Ularning asosiy farqi shakli tuzilishida namoyon bo'ladi. Kirish gaplar nisbatan mustaqil kommunikativ birlik sifatida oddiy gap qurilishiga ega bo'lib, ko'pincha yoyilmagan yoki kam yoyilgan sodda gap shaklida ifodalanadi. Shu bilan birga, ular matn tarkibida yordamchi sintaktik vosita sifatida xizmat qiladi va asosiy fikrga turli qo'shimcha ma'nolar yuklaydi.

Tadqiqotlarda ta'kidlanishicha, kirish so'zlar va kirish so'z birikmalari tarkibiga odatda aniq predmet ma'nosini ifodalovchi leksik birliklar kirmaydi. Ularning semantik asosini baholash, idrok etish, fikrlash, hissiy munosabat, ishonch yoki shubha, odatiylik, iroda, mantiqiy bog'liqlik, daraja va miqdor kabi ma'nolar tashkil etadi. Shu sababli kirish konstruksiyalar tarkibida ko'pincha otlar, fe'llar, ravishlar hamda frazeologik birliklar uchraydi. Bunday birliklar so'zlovchining bayon qilinayotgan axborotga munosabatini ifodalashga xizmat qiladi.

Grammatik jihatdan kirish konstruksiyalar juda rang-barang shakllarda namoyon bo'ladi. Ular turli kelishik shakllaridagi ot va olmoshlar, predlogli hamda predlogsiz konstruksiyalar, tuslanuvchi fe'llar, infinitivlar, ravishdosh shakllari, predikativ birliklar va frazeologik birikmalar orqali ifodalanishi mumkin. Bu holat kirish birliklarning til tizimidagi ko'p qirraliligini va funksional imkoniyatlarining kengligini ko'rsatadi.

Ko'pgina hollarda kirish so'z va so'z birikmalari tegishli mustaqil so'zning leksik hamda grammatik paradigmasi bilan bog'liqligini saqlab qoladi. Biroq ayrim frazeologik birliklarda, jumladan, само собой, собственно говоря, чего доброго, неровён час, в конце концов, тем более, по крайней мере kabi birikmalarda ushbu bog'liqlik sezilarli darajada susaygan bo'ladi. Shuningdek, конечно, во-первых, во-вторых kabi ayrim kirish so'zlarda ham paradigmatic aloqalarning zaiflashishi kuzatiladi.

Shu bilan birga, grammatik va leksik bog'liqlik saqlangan hollarda ham kirish birliklar o'z paradigmatic tizimidan qisman ajralgan bo'lib, formal va funksional jihatdan mustaqil birlik sifatida namoyon bo'ladi. Bu xususiyat ayniqsa predlogli kelishik shakllarida yaqqol ko'zga tashlanadi. Masalan, без сомнения, по существу, к сожалению, без преувеличения, в каком-то смысле, сверх того, кроме шуток, по слухам kabi birliklar o'zining kirish ma'nosida mustaqil sintaktik vazifani bajaradi. Xuddi shuningdek, gerundiy va infinitiv asosidagi govora по совести, судя по словам, честно говоря, собственно говоря, лучше сказать, сказать по совести kabi konstruksiyalar ham kirish birliklar sifatida faol qo'llanadi.

Mazkur tadqiqotda kirish konstruksiyalarning morfologik va sintaktik xususiyatlari tavsifiy, qiyosiy hamda

funksional tahlil metodlari asosida o'rganildi. Tadqiqot materiali sifatida rus tilshunosligiga oid ilmiy manbalar, grammatik tavsiflar hamda zamonaviy ilmiy matnlardan olingan misollar tahlil qilindi. Tahlil jarayonida kirish konstruksiyalarning strukturaviy turlari, grammatik shakllari, sintaktik pozitsiyasi hamda kommunikativ vazifalari aniqlanib, ularning ilmiy matndagi funksional xususiyatlari tavsiflandi.

Natijalar va muhokama. Tadqiqot natijalari kirish konstruksiyalarining morfologik va sintaktik xususiyatlari ularning til tizimidagi alohida mavqeini belgilashini ko'rsatdi. Kirish so'zlar, kirish so'z birikmalari va kirish gaplar shakliy jihatdan turlicha bo'lishiga qaramay, ularni birlashtiruvchi asosiy xususiyat so'zlovchining bayon qilinayotgan fikrga bo'lgan munosabatini ifodalashidir. Aynan shu funksional belgi ularni boshqa sintaktik birliklardan ajratib turadi va modal komponentlar bilan yaqinlashtiradi.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, kirish konstruksiyalar gapning grammatik asosiga kirmaydi va uning sintaktik tuzilishiga bevosita ta'sir ko'rsatmaydi. Biroq ular bayonning mazmuniy va kommunikativ jihatlarini boyitadi, axborotning ishonchlilik darajasini, manbasini yoki muallifning baholovchi munosabatini ifodalashga xizmat qiladi. Shu sababli kirish birliklar nutqning pragmatik tashkil etilishida muhim vosita sifatida namoyon bo'ladi.

A. B. Shapiro ta'kidlaganidek, kirish birliklar tarixan o'zgaruvchi so'z turkumlari shakllari bo'lib, vaqt o'tishi bilan o'z morfologik va sintaktik funksiyalarining bir qismini yo'qotgan hamda yangi funksional maqomga ega bo'lgan. Ular asosiy gap tarkibiga qo'shimcha izoh yoki baholovchi komponent sifatida kiradi. Ushbu holat kirish konstruksiyalarning grammatiklashuv jarayoni natijasida shakllanganligini ko'rsatadi.

A. I. Anikinining qarashlariga ko'ra, kirish komponentlar nisbatan cheklangan va barqaror leksik birliklar asosida yuzaga keladi. Ularning dastlabki semantikasi ayrim hollarda saqlanib qolsa, ayrim hollarda esa qisman o'zgarib, yangi modal ma'nolar kasb etadi. Natijada ular kirish konstruksiyalar tizimiga qo'shilib, mustaqil funksional vazifa bajaruvchi birliklarga aylanadi.

Tahlil davomida modallashuv jarayoni kirish konstruksiyalarning shakllanishidagi muhim omillardan biri ekanligi aniqlandi. Modallashuv turli so'z turkumlariga mansub birliklarning asta-sekin modal ma'no kasb etishi va grammatik jihatdan mustaqillashuvi bilan xarakterlanadi. Ushbu jarayon uzoq muddat davom etishi sababli ayrim birliklarning kirish konstruksiya yoki gap bo'lagi sifatidagi maqomini aniqlash murakkablik tug'dirishi mumkin. Bu holat kirish birliklarning chegaraviy tabiatini va ularning dinamik rivojlanishini ko'rsatadi.

D. I. Ganichning fikrlariga tayangan holda aytish mumkinki, kirish so'zlarda predmet ma'nosining yo'qolish darajasi ularning grammatiklashuv bosqichi bilan chambarchas bog'liq. Fe'l va ravish asosida shakllangan birliklar ko'pincha yuqori darajadagi semantik moslashuvchanlikka ega bo'lib, kirish konstruksiya vazifasida faol qo'llanadi. Otlardan esa asosan abstrakt ma'noni ifodalovchi birliklar ushbu jarayonda ishtirok etadi. Bu esa kirish konstruksiyalarning morfologik manbalari turlicha bo'lishiga qaramay, ularning funksional birligini ta'minlaydi.

Shunday qilib, o'tkazilgan tahlillar kirish konstruksiyalarning til tizimida ko'p funksiyali va murakkab lingvistik hodisa ekanligini tasdiqlaydi. Ular nafaqat grammatik vosita, balki matnning mantiqiy va pragmatik yaxlitligini ta'minlovchi muhim kommunikativ birlik sifatida ham xizmat qiladi.

Xulosa. Kirish konstruksiyalarning morfologik-sintaktik xususiyatlarini o'rganish natijasida ularning zamonaviy til tizimida alohida o'rin egallashi aniqlandi. Mazkur birliklar grammatik jihatdan gapning asosiy bo'laklari bilan bevosita sintaktik bog'lanishga ega bo'lmasa-da, bayonning mazmuniy, kommunikativ va pragmatik tuzilishida muhim rol o'ynaydi. Ular yordamida so'zlovchining fikrga bo'lgan munosabati, baholashi, ishonch darajasi, taxmini, shubhasi yoki axborot manbasi ifodalanadi. Shu sababli kirish konstruksiyalar tilning nafaqat sintaktik, balki kommunikativ imkoniyatlarini ham kengaytiruvchi vositalardan biri sifatida namoyon bo'ladi.

Tadqiqot davomida kirish konstruksiyalarning strukturaviy jihatdan so'z, so'z birikmasi va kirish gap shakllarida uchralishi aniqlandi. Har bir tur o'ziga xos grammatik tuzilishga ega bo'lsa-da, ularning barchasi umumiy funksional xususiyat - so'zlovchining bayon qilinayotgan axborotga munosabatini ifodalash vazifasi bilan birlashadi. Bu holat kirish konstruksiyalarni boshqa sintaktik birliklardan ajratib turuvchi asosiy mezon hisoblanadi. Shuningdek, tadqiqot natijalari kirish birliklarning shakliy xilma-xilligi ularning nutqdagi qo'llanish imkoniyatlarini yanada kengaytirishini ko'rsatdi.

Morfologik tahlillar kirish konstruksiyalarning turli so'z turkumlari asosida shakllanishini ko'rsatdi. Ular otlar, fe'llar, ravishlar, sifatlar, modal birliklar hamda frazeologik birikmalar negizida yuzaga kelishi mumkin. Bunda ayrim birliklar o'zining dastlabki leksik ma'nosini qisman saqlab qolsa, boshqalari grammatiklashuv va modallashuv jarayonlari natijasida yangi funksional ma'no kasb etadi. Ayniqsa, ravish va fe'l asosidagi kirish birliklar nutqda faol qo'llanishi va yuqori darajadagi semantik moslashuvchanligi bilan ajralib turadi. Bu esa kirish konstruksiyalarning shakllanishida modallashuv jarayoni muhim omillardan biri ekanligini tasdiqlaydi.

Sintaktik jihatdan kirish konstruksiyalar erkin pozitsiyaga ega bo'lib, gap boshida, o'rtasida yoki oxirida qo'llanishi mumkin. Ularning joylashuvi ko'pincha muallifning kommunikativ maqsadi va uslubiy niyatiga bog'liq bo'ladi. Gap boshida qo'llangan kirish birliklar ko'proq umumiy baholash yoki axborot manbasini ko'rsatishga xizmat qilsa, gap o'rtasida kelgan birliklar fikrni aniqlashtirish va izohlash vazifasini bajaradi. Gap oxirida qo'llanilgan kirish konstruksiyalar esa ko'pincha xulosa, qo'shimcha baholash yoki yakunlovchi munosabatni ifodalaydi. Mazkur xususiyatlar kirish konstruksiyalarning kommunikativ jihatdan moslashuvchan va funksional jihatdan faol birlik ekanligini ko'rsatadi.

Tadqiqot davomida kirish konstruksiyalarning intonatsion va punktuatsion jihatdan ajratilishi ham ularning muhim belgilaridan biri ekanligi aniqlandi. Og'zaki nutqda ular maxsus pauza va ohang vositasida ajratilsa, yozma nutqda vergul, tire yoki qavs kabi punktuatsion vositalar yordamida ifodalanadi. Bu holat kirish birliklarning grammatik mustaqilligini va gap tarkibidagi alohida maqomini ko'rsatadi. Shu bilan birga, ularning intonatsion jihatdan ajratilishi nutqning ravonligi va

mazmunning aniq ifodalanishiga xizmat qiladi.

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, kirish konstruksiyalar asosan modallikni ifodalash, baholash, ishonchlilik darajasini ko'rsatish, axborot manbasini bildirish hamda muallifning subyektiv munosabatini aks ettirish vazifalarini bajaradi. Ular orqali nutqning emotsional-ekspressiv jihatlarini kuchayadi, fikrning aniqligi va ta'sirchanligi ortadi. Bundan tashqari, kirish birliklar matnning mantiqiy yaxlitligini ta'minlash, fikrlar o'rtasidagi semantik bog'liqlikni mustahkamlash hamda kommunikativ samaradorlikni oshirishda muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Ilmiy matnlarda kirish konstruksiyalar alohida ahamiyatga ega. Ular muallifning ilmiy pozitsiyasini ifodalash, fikrning ehtimollik yoki ishonchlilik darajasini ko'rsatish, manbalarga munosabat bildirish va o'quvchi bilan kommunikativ aloqani mustahkamlash imkonini beradi. Shu sababli kirish birliklar ilmiy uslubning muhim tarkibiy elementlaridan biri hisoblanadi. Ularning to'g'ri va maqsadga muvofiq qo'llanishi ilmiy matnning mantiqiyli, izchilligi va uslubiy mukammalligini ta'minlaydi.

Umuman olganda, kirish konstruksiyalar nutqning mantiqiyli, izchilligi, aniqligi va ta'sirchanligini ta'minlovchi muhim lingvistik vosita hisoblanadi. Ular til tizimida grammatik, semantik va pragmatik xususiyatlarni o'zida mujassamlashtirgan murakkab birlik sifatida namoyon bo'ladi. Tadqiqot natijalari kirish konstruksiyalarning zamonaviy tilshunoslikdagi nazariy va amaliy ahamiyatini tasdiqlaydi hamda ularni turli tillar materiallari asosida qiyosiy va funksional jihatdan o'rganish istiqbolli ilmiy yo'nalishlardan biri ekanligini ko'rsatadi. Kelgusida kirish konstruksiyalarning diskurs, pragmatika va kognitiv tilshunoslik nuqtayi nazaridan tadqiq etilishi ushbu lingvistik hodisaning mohiyatini yanada chuqurroq anglash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

- [1] Аникин А. И. Вводные слова и их соотношения структурносемантическими категориями слов в современном русском языке // Учен. зап. М.Г.П.И. – 1958. – Т. 132. – С. 5-33.
- [2] Аникин А. И. Вводные сочетания слов в современном русском языке (образованные на основе имён) // Учен. зап. МГПИ. – М., 1960. – Т. 148. – С. 242-256.
- [3] Бабайцева В. В. Современный русский язык. Учеб. для студентов пед. ин-тов по спец. № 2101 «Рус. яз. и лит.» В 3 ч. Ч. 3. Синтаксис. Пунктуация / В. В. Бабайцева, Л. Ю. Максимов. – М.: Просвещение, 1987. – 256 с.
- [4] Валгина Н. С. Современный русский язык: Синтаксис: Учебник/ Н. С. Валгина. – 4-е изд., испр. – М.: Высш. шк., 2003 – 416 с.
- [5] Виноградов В. В. Русский язык. Грамматическое учение о слове. Учебное пособие. – 2-е изд. – М.: Высшая школа, 1972. – 601 с.
- [6] Виноградов В. В. О категории модальности и модальных словах в русском языке // Исследования по русской грамматике. – М.: Наука, 1975. – С. 53-87.
- [7] Ваулина С. С., Старовойтова Н. В. Сложноподчинённые условные предложения как экспликатор авторской модальности в публицистическом тексте (на материале «Книги о скудости и богатстве» А. Т. Посошкова) // Вестник Балтийского федерального университета им. И. Канта. Серия: Филология, педагогика, психология. – 2007. – № 6. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/slozhnopodchinennye-uslovnye-predlozheniyakak-eksplikator-avtorskoy-modalnosti-v-publitsisticheskom-tekste-na-materialeknigi-o> (дата обращения: 21.09.2018).
- [8] Ганич Д. И. Вводные слова и их место в системе выражения модальных значений // Учен. зап. Запорожского гос. пед. ин-та. – Запорожье, 1957. – Т. 4. – С. 183-201. 63
- [9] Гвоздев А. Н. Современный русский литературный язык. – М., Просвещение, 1973. – 350 с.

2021